

# Skötselplan

## för

# Koloniområdet Amerika

*Partille 2020-10-27*

*Samhällsbyggnadskontoret, Mark och exploatering*

## PARTILLE KOMMUN

### Beskrivning

Koloniområdet Amerika är beläget söder om Jonsereds samhälle och omfattar ca 16 hektar i fyra delområden. Området ligger inom fastigheten Högen 3:1 i Partille kommun, Jonsereds församling. Motorvägen E20 går genom koloniområdet och delar det i två huvuddelar som benämns Nord- och Sydamerika. Nordamerika består av tre mindre områden (D, E och F/Mossen) medan Sydamerika är ett enhetligt, större område (ABC-området), se bilaga 1. Totalt finns inom delområdena drygt 100 st arrendetomter. Koloniområdet är ett riksintresse för kulturmiljövården. Det är även viktigt att hitta en balans mellan kulturmiljövården och koloniträdgårdsändamålet. Denna skötselplan har upprättats som stöd för den framtida skötseln. Skötselplanen revideras vid behov och skall vara politiskt antagen för att gälla. Denna skötselplan antogs i kommunstyrelsen 2020-11-24.

### Planförhållanden

Områdesplanen för koloniområdet antogs av kommunfullmäktige den 30 augusti 2011 och vann laga kraft den 21 september 2011. Syftet var att upprätta områdesbestämmelser för att bevara koloniområdet som är av riksintresse för kulturmiljövården och samtidigt ge möjlighet till viss utveckling av kolonistugor och uthus genom bygglovsförfarande. Kolonilotterna är utspridda över flera delområden. Arrendeavtal har upprättats för varje kolonilott och reglerar ytterligare frågor så som nyttjandegrad, trafik och sanitära förhållanden.

### Områdesbestämmelser

- Enligt områdesbestämmelserna gäller att:
- befintliga stenmurar i området bevaras
- vägarnas karaktär inte väsentligt får ändras. Eventuella nya vägavsnitt ska utformas i enlighet med de befintliga avseende bredd och sträckning i naturen
- nya kolonilotter inte får tillkomma. Obebyggda befintliga kolonilotter får inte bebyggas
- marken får inte delas in i fler fastigheter
- sprängning får inte ske

### Rekommendationer ifrån kulturhistorisk utredning gjord av Bohusläns muséum 1992

Enligt kulturhistorisk utredning rekommenderas att hänsyn skall tas till områdets karaktär av skogbevuxen utmark, skogsavverkning bör inte ske i stor skala.

## **Skötselområden:**

Omgivande skog är ca 95 år gammal och bevuxen med ett glest tallbestånd med inslag av björk, ek och rönn samt enstaka bok och gran. Inget eller svagt buskskikt. I fältskiktet i huvudsak ljung, blåbär och blåtåtel. Marken är svag till medelgod. Området är kuperat och har inslag av hållmarker. Omgivande skog gallrades under 2010. Skogen sköts enligt skogsbruksplan och man har en s.k. hänsynsbård mot koloniområdet. Skogen ägs av Partille kommun.

### **Naturmarken:**

#### **Beskrivning:**

Med naturmark avses naturen mellan kolonilotterna i koloniområdet. Enligt kulturhistorisk utredning rekommenderas att hänsyn skall tas till områdets karaktär av skogbevuxen utmark, skogsavverkning bör inte ske i stor skala.

#### **Åtgärder:**

Sly, stubb- och rotuppslag samt annan vedartad vegetation får inte tillåtas växa upp och ta överhand. Området ingår i värde-trakt för stora lövträd. Träd inom naturmarken sköts på ett sådant sätt att de får utvecklas och bli livskraftiga. Stora tallar, ek och bok ska frihuggas och bevaras. Extra hänsyn skall tas till yngre ekar, med hänsyn till om trädets läge är lämpligt på lång sikt.

Träd som dör eller faller tas bort. Vissa döda träd eller högstubbar på naturmarken som inte bedöms vara riskträd (farliga träd nära vägar eller byggnader) kan lämnas kvar för att fungera som framtida boträd för hålbbyggande fåglar och vedlevande insekter. En del kullfallna stammar (så kallade lågor) kan lämnas kvar i naturmarken. Ris ska i möjligaste mån hanteras så att det tas ut ur området.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Kontroll och eventuella röjnings-/avverkningsåtgärder vartannat år. Kommunen ansvarar för kontroll och utförande av nödvändiga åtgärder.

### **Stengärdesgårdarna:**

#### **Beskrivning:**

Stengärdesgårdarna är ett viktigt inslag för kulturmiljövården inom området. Stengärdesgårdarna skall hållas fria från vegetation, dock skall mossa och lav ej rensas bort från gårdesgårdarna.

#### **Åtgärder:**

Rensning av vegetation i form av sly och buskar.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Årlig kontroll under sommarhalvåret.

Kommunen ansvarar för kontroll och utförande av nödvändiga åtgärder på stengärdesgårdar som ligger inom naturmarken/utanför befintliga lotter.

Lottinnehavaren ansvarar för att hålla stengärdesgårdar på sin lott, och de som gränsar mot naturmarken, röjd och fri från vegetation. Stengärdesgårdar som är belägna mellan lotter ansvarar respektive lottinnehavare för sin sida samt halva ovansidan.

### **Områden mot motorvägen (E20):**

#### **Beskrivning:**

Mellan motorvägen och lotterna finns en trädzon som på föreningens initiativ lämnades vid gallringstillfället 2010, se bilaga 1. Trädzonen är viktig för att skapa en fysisk zon mot motorvägen.

#### **Åtgärder:**

Trädzonen lämnas i huvudsak utan åtgärder för att den ska kunna växa sig tätare. Buskar och sly tillåts växa upp för att zonen ska kunna bli tätare och fungera som ett skydd mot motorvägen. Riskträd (döda eller döende träd och skadade träd) avverkas. Träd och buskar som växer in över vägarna avverkas eller beskärs.

#### **Tid för utförande:**

Årlig kontroll och nödvändiga åtgärder utförs av kommunen.

### **Vägarna:**

#### **Beskrivning:**

Vägarna inom koloniområdet är anpassade så att de passar in i miljön. Dessa grusvägar slingrar fram genom området och är genom sin karaktär ett viktigt och intressant inslag i koloniområdets kulturhistoriska värde.

#### **Åtgärder:**

Vägarna inom området underhålls kontinuerligt. Åtgärdsbehov för diken och slitytor kontrolleras. Vid behov rensas diken. Vägarna kompletteras med grus. Vägtrummor skall rensas regelbundet. Vägarna vinterväghålls ej.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Tillsyn för eventuella förbättringsåtgärder bör ske två gånger per år (vår och höst). Kommunen ansvarar för kontroll och utförande av nödvändiga åtgärder.

### **Stigar:**

#### **Beskrivning:**

De stigar som leder fram till befintliga kolonilotter i området skall bevaras och hållas fria från vegetation. Det är endast de stigar som används för att ta sig till och från kolonilotter som skall underhållas. Stigarna vinterväghålls ej.

#### **Åtgärder:**

Stigarna skall slås och hållas rensade från sly och övrig vegetation. Gräsbeklädda stigar skall bevaras. Grusstigar skall rensas från vegetationsuppslag.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Kommunen ansvarar för kontroll och utförande av nödvändiga åtgärder årligen.

### **Siktröjning:**

#### **Beskrivning:**

Vägarna som används för biltrafik inom området skall siktröjas för att undvika olyckor.

#### **Åtgärder:**

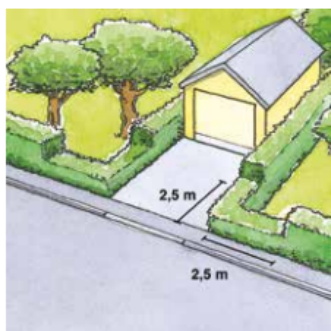
Kommunen skall sköta siktröjning vid behov. Som regel går gräns för siktröjning vid bakslänt av dike.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Kommunen ansvarar för generell siktröjning längs vägarna. Vid de fall då buskage från kolonilott stör sikten ligger ansvaret på respektive lottinnehavare att utföra röjning/beskärning. Vägrenar slås i slutet på säsongen för att gynna ängblommor.

Nedanstående instruktioner skall följas i tillämpliga delar. Med tomt avses i detta fall kolonilott och dess gränser.

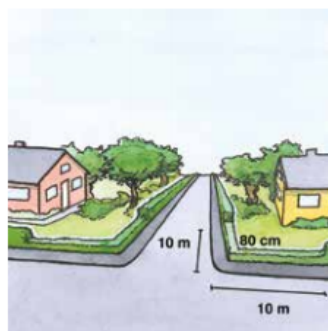
**Du som har utfart mot gata**



Vid utfart bör du se till att dina växter inte är högre än 80 cm från gatan inom markerad siktriangel.

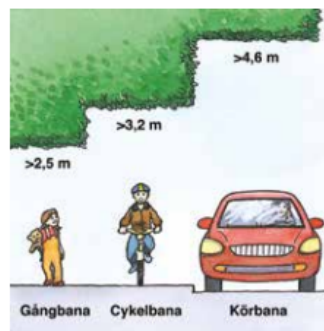
Sikten skall vara fri minst 2,5 meter från gatan eller gångbanan.

**Du som har hörntomt**



Om din tomt ligger intill en gång- och cykelväg eller gata bör du se till att dina växter inte är högre än 80 cm i en siktriangel som sträcker sig minst 10 meter åt vardera hållet.

**Du som har tomt intill gata**



Häck och buskar bör växa inom eget tomtområde.

Om du har buskar eller träd som sträcker sig ut över gata eller gångbana bör du se till att det finns fri höjd för trafikanterna.

Den fria höjden som krävs är:

- över gångbana – minst 2,5 meter
- över cykelväg – minst 3,2 meter
- över körbana – minst 4,6 meter.

Källa: broschyren "Klipp häcken".

### **Kolonilotterna:**

#### **Beskrivning:**

Lotterna med sina byggnader ska underhållas enligt områdesbestämmelsernas råd om utformning. Frukträd skall i möjligaste mån bevaras.

#### **Åtgärder:**

Träd inom lotterna får ej nedtagas utan tillstånd från Partille kommuns samhällsbyggnadskontor. En samlad bedömning och genomgång av önskade träd för nedtagning skall göras vartannat år. Lottinnehavarna markerar upp de träd de önskar få nedtagna och dessa skall kontrolleras av representant från kommunen tillsammans med representant från Amerikastyrelsen. Lott-innehavaren har rätt att rensa bort sly från lotten utan kommunens tillstånd.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Åtgärd för trädfällning utförs vartannat år av Partille kommun. Slyrensning får utföras vid behov av lottinnehavaren.

### **Sly:**

#### **Beskrivning:**

Lottinnehavarna hänvisas att lägga sly (EJ efter invasiva arter, se separat rubrik nedan) på anvisade platser inom koloniområdet.

#### **Åtgärder:**

Kommunen ansvarar för att ta hand om sly som lagts på anvisade platser, två gånger per år.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Kommunen ansvarar för omhändertagandet av sly, två gånger per år.

### **Invasiva arter:**

#### **Beskrivning:**

Invasiva arter, exempelvis lupiner och parkslide, förekommer inom koloniområdet. Det är av stor vikt för kommunen som markägare att alla tar ansvar för att begränsa och bekämpa spridning av dessa i allra möjligaste mån. Lupiner kan tillåtas om man har ett litet bestånd inne på sin kolonilott, men den skall inte ges möjlighet att spridas.

#### **Åtgärder:**

Invasiva arter skall hanteras i enlighet med kommunens allmänna rekommendationer kring varje enskild invasiv art.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Kommunen ansvarar för kontroll och utförande av åtgärder inom naturmarken. Lottinnehavare ansvarar för nödvändiga åtgärder inom kolonilotten.

### **Renhållning:**

#### ***Beskrivning:***

För att undvika att lotterna och naturmarken belamras med byggavfall och annat bråte är det nödvändigt att ha tillgång till avstjälpning i container med jämnt intervall.

#### **Åtgärder:**

Kommunen och styrelsen kommer gemensamt överens om lämpliga datum för container.

#### **Tid för utförande samt utförare:**

Container bör finnas på plats under en helg någon gång i slutet på maj till mitten av juni varje år samt även vid behov. Kommunen bokar och betalar för åtgärden. Lottinnehavarna ansvarar var och en för sig för det skräp som finns inom respektive lott. Kommunen ansvarar för skräp inom naturmarken samt i och kring vägar och diken.

### **Bilagor:**

**Bilaga 1** – kartbilaga över område

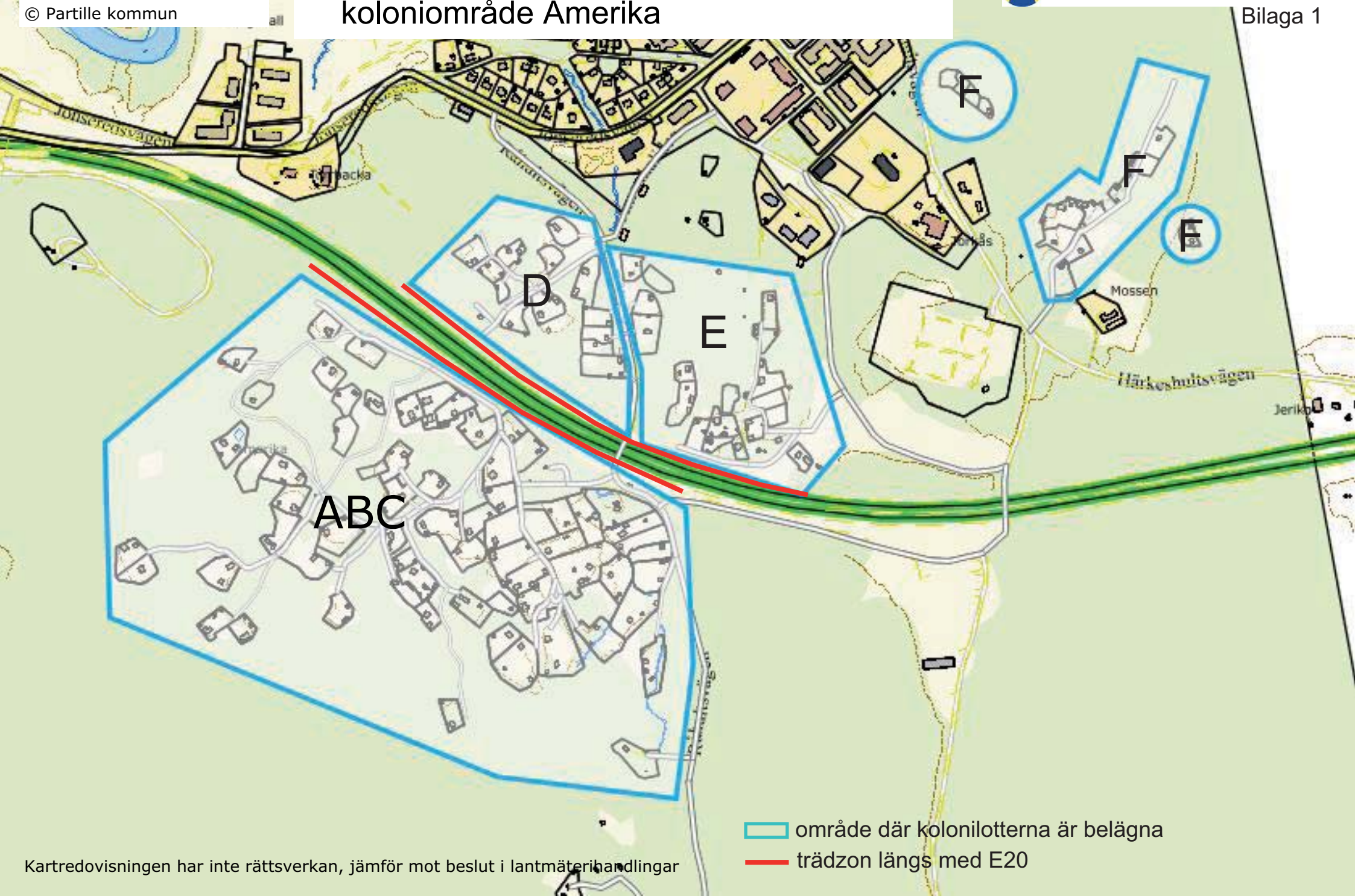
**Bilaga 2** – sammanställning ansvarsfördelning mellan markägare och lottinnehavare





Skala 1:5000  
| 200 m

© Partille kommun

# Kartbilaga till skötselplan för koloniområde Amerika



-  område där kolonilotterna är belägna
-  trädzon längs med E20

Kartredovisningen har inte rättsverkan, jämför mot beslut i lantmäterihandlingar

<b>Åtgärd</b>	<b>Markägarens ansvar</b>	<b>Arrendatorns ansvar</b>	<b>Åtgärdsintervall</b>
<b>Inom naturmarken</b>			
-borttagning av döda/fallna träd	X		2 år samt vid behov
-återkommande kontroll av naturmark för behov av röjning/avverkning	X		2 år
<b>Stengärdesgårdarna (rensning av vegetation i och kring gårdesgårdar)</b>			
-inom kolonilott		X	Vid behov, kommunen inspekterar varje år
-gränsar mellan lott och naturmark		X	Vid behov, kommunen inspekterar varje år
-i naturmarken	X		Vid behov, kommunen inspekterar varje år
<b>Vägar</b>			
-underhåll (slyröjning, potthålor, dikesrensning, ytskikt, rensning vägtrummor)	X		Statusbesiktning två gånger per år, åtgärder vid behov
-siktröjning generellt	X		1 år, utförs på hösten
-siktröjning längs lottgräns		X	Vid behov, kommunen inspekterar varje år
-vinterväghållning	-	-	Vinterväghålles ej
<b>Stigar</b>			
-underhåll (sikt-slyröjning, rensning vegetation)	X		1 år
-vinterväghållning	-	-	Vinterväghålles ej
<b>Kolonilotterna</b>			
-trädnedtagning	X		2 år, kommunen och Amerikastyrelsen utför kontroll
-slyröjning		X	Vid behov
<b>Trädzon mot motorvägen</b>			
-riskträd (ex.vis döda eller välta träd)	X		1 år
-röjning intill vägarna	X		1 år
<b>Renhållning</b>			
-containerbokning	X		1-2 gånger per år, kommunen bokar
-skräp inom naturmark till containern	X		
-skräp inom kolonilott		X	

till containern			
<b>Sly</b>			
<b>-hantering av sly från kolonilotten</b> -från kolonilott till anvisad plats -omhändertagande av sly från anvisad plats	X	X	Hämtning från anvisad plats två gånger per år
<b>Invasiva arter</b>			
-inom naturmarken	X		Vid behov
-inom kolonilott		X	Vid behov